

Nasjonal strategi for å utjevne sosiale helseforskjeller

Regjeringen la 10. februar frem en stortingsmelding med en nasjonal strategi for å utjevne sosiale helseforskjeller. Den norske befolkningens helse er god, men gjennomsnittstallene skjuler store sosiale forskjeller. Dette er forskjeller som er sosialt skapt, urettferdige og mulige å gjøre noe med, heter det i pressemeldingen. Målet er å redusere de sosiale helseforskjellene uten at noen grupper får dårligere helse.

– Regjeringen vil bygge videre på den nordiske tradisjonen med generelle velferdsordninger, og samtidig sette i verk egne tiltak for å hjelpe dem som trenger det mest. Rettferdig fordeling er god folkehelsepolitikk sier Helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad.

Tannhelse omtales flere steder i Stortingsmelding nr. 20 (2006–2007), der det blant annet sies at: Undersøkelser viser at stadig færre i befolkningen blir tannløse. Antall tenner i munnen brukes som en indikator på befolkningens tannstatus, står det, og at egenvurdert tannhelse stort sett følger de samme sosiale mønstrene som egenvurdert generell helse.

Det sies også at det er nødvendig å arbeide for god helse gjennom

å bedre tannhelsen, og at regjeringen i løpet av våren 2007 vil legge fram en egen stortingsmelding om tannhelsetjenesten. I meldingen vil en blant annet drøfte spørsmålet om hvordan tannhelsetjenesten i større grad kan benyttes som en samarbeidspartner i folkehelsearbeidet, og hvordan tannhelsetjenesten kan bidra til å redusere sosiale forskjeller i helse og tannhelse. Stortingsmeldingen som kommer, vil blant annet omhandle forhold som tilgjengelighet til tjenester, bruk av egenandeler og lovfesting av rettigheter. Tannhelsetjenestens betydning for sosiale forskjeller i helse generelt, og tannhelse spesielt, vil bli vurdert, heter det.

Under kapittelet om forskning står det: Et annet tema som vi bør rette oppmerksomhet mot, men der vi mangler datasystemer som muliggjør rutinemessig overvåking, er tannhelse. Vi vet i dag for lite om omfanget av sosiale tannhelseforskjeller i befolkningen, og vi har ingen enkel måte å skaffe oss et overblikk over dette på. Sosiale forskjeller i tannhelse er derfor et tema som vil kreve forskningsinnsats.

Animasjonsfilm om kariesprosessen

Sosial- og helsedirektoratet ønsker å øke forståelsen av sammenhengen mellom tannhelse og kosthold i befolkningen. Direktoratet har fått laget en animasjonsfilm som forklarer prosessen som fører til hull i tennene, og som samtidig informerer om hvordan dette kan unngås.

Filmen «Hvordan det blir hull i en tann og hvordan utviklingen kan stoppes» foreligger i 4 versjoner og kan lastes ned gratis fra www.shdir.no/tannhelse. Direktoratet foreslår at filmen gjøres lett tilgjengelig på den enkelte behandlers PC, og sier at den i tillegg bør kunne være nyttig å bruke i utadrettet virksomhet i forbindelse med tannhelseopplysning. De ser gjerne at filmen brukes aktivt, blant annet overfor småbarnsforeldre, for å øke forståelsen av hvorfor daglig tannpuss og regelmessige måltider er så viktig.

Ved visning i større forsamlinger, og der man ikke har tilgang til PC og projektor, kan det være nyttig å ha en DVD-utgave. Denne kan kjøpes for 100 kroner hos Norsk Tannvern (www.tannvern.no), som også har vært direktoratets samarbeidspartner i arbeidet med filmen.

Lite å gå på?

Å være tannlege kan være vanskelig, og arbeidet byr ofte på særlige påkjenninger. I alle lokalforeningene finnes det kolleger som har som oppgave å hjelpe tannleger i en vanskelig situasjon. Kollegahjelperne kan gi støtte og veiledning ved:

- Sykdom
- Misbruk av rusmidler
- Arbeidsproblemer
- Utbrenthet
- Personlige kriser

- Pasientklager
- Negativ medieomtale

Kollegahjelperne kan også kontaktes av arbeidskolleger og familiemedlemmer. Nærmere opplysninger om hvem som er kollegahjelpere i din og andre lokalforeninger finner du i NTFs Tidende eller på foreningens nettsider: www.tannlegeforeningen.no